

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 256/06-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť E. S., P., zastúpeného advokátkou JUDr. E. P., P., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 2/96 a sp. zn. 17 C 166/01, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 11 C 2/96-265 zo 16. februára 1996, postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 219/05 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 219/05 zo 7. decembra 2005, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť E. S. o d m i e t a .
2. E. S. n e p r i z n á v a úhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2006 doručená sťažnosť E. S., P., v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného

práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Obecného úradu P. v súvislosti so sporom o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 2/96 a sp. zn. 17 C 166/01, rozsudkom okresného súdu č. k. 11 C 2/96-265 zo 16. februára 1996, aj postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 219/05 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 219/05 zo 7. decembra 2005.

Zo sťažnosti a predložených príloh vyplýva, že predmetom namietaného konania sp. zn. 11 C 2/96 bolo určenie rozsahu dedičstva po nebohej A. R., rod. H. zomrelej 8. januára 1985, pričom okresný súd rozhodol, že do dedičstva patria aj podiely žalovaného A. R. na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území P., čo odôvodnil vydržaním podľa zákona č. 141/1950 Zb., a to počnúc rokom 1949, keď mali byť poručiteľke A. R. darované. Sťažovateľ si voči nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tohto súdneho konania, tiež uplatňoval nárok z titulu vydržania, aj keď nebol účastníkom tohto súdneho konania. O svoj nárok sa okrem iného bezúspešne domáhal aj podaním odvolania voči rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 2/96 zo 16. februára 1996 (krajský súd odvolanie odmietol uznesením z 28. augusta 1996, s odôvodnením, že odvolanie podali osoby, ktoré na to neboli oprávnené). Zo súdneho spisu sp. zn. 11 C 2/96, ktorý si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu, vyplýva, že vec bola právoplatne skončená a namietaný rozsudok okresného súdu sp. zn. 11 C 2/96 zo 16. februára 1996 nadobudol právoplatnosť 14. marca 1996.

Predmetom namietaného konania sp. zn. 17 C 166/01 je žaloba sťažovateľa proti 26 žalovaným o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam (ide o nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom sporu aj v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 2/96). V tomto súdnom spore rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 166/01-265 z 26. novembra 2003 tak, že žalobu zamietol. Následne krajský súd namietaným rozsudkom sp. zn. 2 Co 219/05 zo 7. decembra 2005 rozsudok okresného súdu potvrdil. Ústavný súd zo spisu sp. zn. 17 C 166/01 zistil, že uvedený rozsudok okresného súdu v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nenadobudol právoplatnosť vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 Co 219/05

zo 7. decembra 2005 nebol doručený jednej z účastníčok konania. Zo spisu zároveň ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal vo veci dovolanie, pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky zatiaľ vo veci nerozhodol a vrátil spis okresnému súdu 22. mája 2006 s poukazom, že nemôže rozhodnúť o dovolaní, pretože rozsudok ešte nie je právoplatný (nebol doručený žalovanej v 8. rade A. D., ako aj skutočnosťou, že sťažovateľ si nesplnil poplatkovú povinnosť za podané dovolanie.

Sťažovateľ v sťažnosti vytyka súdom konajúcim a rozhodujúcim v namietaných konaniach nesprávne právne posúdenie veci, jednostrannosť rozhodovania v prospech žalovaných a ignorovanie ním predložených návrhov na dokazovanie a s tým súvisiace nesprávne zistenie skutkového stavu, ako aj zbytočné prietahy v konaní.

Po predchádzajúcej výzve ústavného súdu, sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 13. júla 2006 upresnil návrh na rozhodnutie ústavného súdu (petit). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„1. Ústavný súd SR vyslovuje, že nekonaním Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu v Prešove a súdnym rozhodnutím v právnej veci – o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam po neb. A. R., došlo k porušeniu základného ústavného práva sťažovateľa E. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a spravodlivé súdne rozhodnutie zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

2. Ústavný súd zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 2 Co 219/05 zo dňa 7. 12. 2005 a vracia vec tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 200 000.“

Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu s odôvodnením, že jeho majetkové pomery mu nedovoľujú splniť zákonom ustanovenú podmienku právneho zastúpenia.

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 256/06-19 z 23. augusta 2006 vyhovel žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho

zástupcu a ustanovil mu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátku JUDr. E. P., P., ktorú vyzval, aby doplnila sťažnosť sťažovateľa tak, aby spĺňala náležitosti ustanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Právna zástupkyňa sťažovateľa na výzvu reagovala listom doručeným ústavnému súdu 28. septembra 2006, v ktorom na základe predchádzajúcich podaní sťažovateľa upravila len návrh rozhodnutia (petit), a to takto:

„1. Základné právo E. S. na súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 2/96 a sp. zn. 17 C 166/01 a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11 C 2/96 zo dňa 16. februára 1996, ako aj postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 219/05 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 219/05 zo dňa 7. decembra 2005 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 Co 219/05 zo dňa 7. decembra 2005 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na nové konanie a rozhodnutie.

3. E. S. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 200 000 Sk (slovom dvestotisíc slovenských korún), ktoré sú Krajský súd v Prešove a Okresný súd Prešov povinní vyplatiť rovným dielom, t. j. po 100 000 Sk, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. E. S. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorých výška bude dodatočne vyčíslená podľa priebehu konania, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. E. P., so sídlom P. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd si vyžiadal z okresného súdu spisy sp. zn. 17 C 166/01 a 11 C 2/96.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho zároveň vyplýva, že ak je o namietanom porušení základných práv a slobôd oprávnený rozhodnúť všeobecný súd, tak je tým vylúčená právomoc ústavného súdu. Ústavný súd posudzoval sťažnosť v rozsahu upraveného návrhu na rozhodnutie ustanovenou právnou zástupkyňou, t. j. o namietanom porušení čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy

- a) postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 2/96 a sp. zn. 17 C 166/01 a rozsudkom okresného súdu č. k. 11 C 2/96-265 zo 16. februára 1996,
- b) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 219/05 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 219/05 zo 7. decembra 2005.

Ústavný súd časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 2/96 a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 11 C 2/96 zo 16. februára 1996 odmietol z dôvodu, že sťažnosť bola podaná oneskorene, pretože ústavný súd zo súdneho spisu sp. zn. 11 C 2/96 zistil, že konanie bolo právoplatne skončené 14. marca 1996, t. j. sťažnosť sťažovateľa bola podaná po lehote uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vo vzťahu k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) bol dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti aj pre nedostatok právomoci, pretože ochrany tohto práva sa sťažovateľ mohol a mal domáhať v systéme všeobecných súdov, a vo vzťahu k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pretože v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už bola právna neistota sťažovateľa v namietanom konaní právoplatne odstránená.

Časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 166/01 odmietol ústavný súd vo vzťahu k namietanému základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy pre jej zjavnú neopodstatnenosť, nakoľko dospel k záveru, že právna neistota vo vzťahu k sťažovateľovi v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola odstránená tým, že o veci bolo rozhodnuté už aj v odvolacom konaní. Vo vzťahu k namietanému právu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti pre nedostatok právomoci, pretože sťažovateľovi bolo možné poskytnúť ochranu ním namietaného práva v systéme všeobecných súdov.

Časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 2 Co 219/05, ústavný súd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť, pretože v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu absentovala príčinná súvislosť medzi namietaným porušením práva a postupom krajského súdu.

Čo sa týka namietania porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu, túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že vo vzťahu k sťažovateľovi bola právna neistota v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu odstránená, a preto k porušeniu ním namietaného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už nedochádzalo.

Ústavný súd úhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal, napriek tomu, že mu ustanovil právnu zástupkyňu JUDr. E. P. uznesením č. k. II. ÚS 256/06-19 z 23. augusta 2006. Ústavný súd konštatuje, že aj keď právna zástupkyňa súhlasila s ustanovením za právnu zástupkyňu sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom a po ustanovení v určenej lehote síce reagovala na výzvu ústavného súdu na doplnenie sťažnosti, avšak podanie doplnila len čo sa týka petitu rozhodnutia bez zohľadnenia relevantných skutočností namietaného súdneho konania (konaní) a sťažnosť sťažovateľa bola pre jej zjavnú neopodstatnenosť odmietnutá. Sťažovateľ teda nebol v konaní pred ústavným súdom úspešný.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde a Občianskeho súdneho poriadku, ako aj uvedeného skutkového stavu veci, ústavný súd nepovažoval za odôvodnené a účelné priznať sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v tomto konaní, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2006